

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ В.В. Кобильник

“ _____ ” _____ 20__ року.

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗПР
В ІНКЛЮЗИВНИХ ЗАКЛАДАХ**

для підготовки фахівців   **другого (магістерського) рівня вищої освіти**

за освітньо-професійною програмою   **Логопедія / Спеціальна психологія**

спеціальності   **016 Спеціальна освіта**

галузі знань   **01 Освіта / Педагогіка**

Розробники комплексу: О.М. Вержиховська , кандидат педагогічних наук, доцент ,
завідувач кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи

Протокол від № 1 від “ ____ ” _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____ О.М. Вержиховська
підпис

“ ____ ” _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною радою факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології

Голова науково-методичної ради факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології
_____ О.М. Опалюк
підпис

Протокол № від “ ____ ” _____ 20__ року

Зміст

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспекти лекцій або тези лекцій, або розширені плани лекцій.
3. Плани практичних, семінарських, лабораторних занять.
4. Завдання для самостійної та індивідуальної (за наявності) роботи і методичні вказівки (рекомендації) до її виконання.
5. Питання, задачі, завдання або тести для поточного і підсумкового (залік та/або екзамен) контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.
6. Орієнтовна тематика курсових, дипломних робіт (проектів) (за їх наявності у навчальних планах).
7. Завдання для комплексної контрольної роботи для перевірки залишкових знань студентів (пакет ККР).
8. Підручники, посібники, методичні рекомендації, авторські матеріали, опубліковані викладачем, тощо.
9. Приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань.
10. Комп'ютерні програми, презентації.
11. Ілюстративні матеріали.
12. Каталоги ресурсів тощо.

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри психолого-медико-
педагогічних
основ корекційної роботи
_____ О.М. Вержиховська
підпис
_____ 20 ____ р.
число *місяць*

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗПР В ІНКЛЮЗИВНИХ ЗАКЛАДАХ**

для підготовки фахівців **другого (магістерського) рівня вищої освіти**

за освітньо-професійною програмою **Логопедія / Спеціальна психологія**

спеціальності **016 Спеціальна освіта**

галузі знань **01 Освіта / Педагогіка**

мова навчання **українська**

20____ -20____ навчальний рік

Розробники програми: О.М. Вержиховська кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи.

Ухвалено на засіданні кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи

Протокол № 1 від « ___ » серпня 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Керівник
групи забезпечення освітньої програми

О.М. Вержиховська

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Навчання дітей із ЗПР в інклюзивних закладах» є розкриття теоретико-методологічних та практичних аспектів проблеми з психолого-педагогічних основ затримки психічного розвитку, формування практичних вмінь і навичок психолого-педагогічного вивчення дітей із затримкою психічного розвитку різного етіопатогенезу, розкриття структури, змісту та напрямків навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з даною категорією дітей у загальноосвітніх дошкільних та шкільних інклюзивних закладах.

2. Обсяг дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	2-й	2-й
Семестр вивчення	3-й	3-й
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 годин	120 годин
Кількість годин навчальних занять	40 годин	16 годин
Лекційні заняття	20 годин	8 годин
Практичні заняття	20 годин	8 годин
Семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	–	–
Самостійна та індивідуальна робота	80 годин	–104 години
Форма підсумкового контролю	залік	залік

3. Статус дисципліни.

Навчальна дисципліна належить до вибіркових навчальних дисциплін, дисциплін вільного вибору студента, дисциплін професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни – оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: «Психологія»; «Анатомія, фізіологія, паталогія дітей з основами генетики»; «Клініка інтелектуальних порушень», «Основи невро- та психопатології»; «Педагогіка з історією педагогіки», «Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта», «Логопедія», «Загальна вікова та педагогічна логопсихологія», «Спеціальна педагогіка з історією», «Спеціальна теорія і методика виховання», «Спеціальна методика дошкільного виховання», «Інклюзивна педагогіка».

5. Програмні компетентності навчання.

Навчальна дисципліна «Навчання дітей із ЗПР в інклюзивних закладах» використовується для формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей магістра спеціальної освіти.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі спеціальної освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики при навчанні дітей із ЗПР в інклюзивних закладах.

Загальні компетентності: здатність до знання основних теорій, концепцій, нормативно-правових основ спеціальності «Спеціальна освіта»; уміння самостійно здійснювати розумові операції у пізнавальних цілях та при організації корекційного процесу з відповідною нозологією дітей; уміння виробляти власну професійну стратегію та організовувати діагностичну, реабілітаційну і корекційну роботи в освітньо-професійному середовищі.

Спеціальні компетентності: підготовленість до корекційно-розвиткової роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різного віку; здатність до проведення навчально-виховної та корекційно-розвиткової роботи з даною нозологією дітей з врахуванням їх індивідуальних та психофізіологічних особливостей.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни «Навчання дітей із ЗПР в інклюзивних закладах»: уміти організовувати та здійснювати корекційну роботу при порушеннях пізнавальної діяльності у спеціальних та інклюзивних закладах; оволодівати методикою навчання дітей із затримкою психічного розвитку в інклюзивних закладах; розробляти педагогічні корекційні програми щодо пізнавального та особистісного розвитку дітей даної нозології з врахуванням їх індивідуальних та психологічних особливостей.

7. Засоби діагностики результатів навчання.

Засобами діагностики успішності навчання з дисципліни є: поточне оцінювання відповідей та виконання завдань на практичному занятті; оцінка за ІНДЗ.

8. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Особливості корекції психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку.	24	4	4	-	-	16	-
Тема.2. Зміст навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку раннього віку.	24	4	4	-	-	16	-
Тема 3. Зміст навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дошкільниками із затримкою психічного розвитку.	24	4	4	-	-	16	-
Тема 4. Особливості прояву психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку у різних видах діяльності, їх корекція.	24	4	4	-	-	16	-
Тема 5. Зміст навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку шкільного віку.	24	4	4	-	-	16-	-
Разом годин	120	20	20	-	-	80	-

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Особливості корекції психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку.	26	2	2	-	-	22	-
Тема.2. Зміст навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку раннього віку.	26	2	2	-	-	22	-
Тема 3. Зміст навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дошкільниками із затримкою психічного розвитку.	18	2	-	-	-	16	-
Тема 4. Особливості прояву психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку у різних видах діяльності, їх корекція.	24	-	2	-	-	22	-
Тема 5. Зміст навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку шкільного віку.	24	2	2	-	-	22	-
Разом годин	120	8	8	–	–	104	–

9. Форми поточного та підсумкового контролю.

Формою підсумкового контролю успішності навчання є модульна контрольна робота та залік.

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Сума
Поточний контроль	МКР	100
45 балів	55 балів	

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Навчання дітей з ЗПР в інклюзивних закладах» оцінюються згідно Тимчасового положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового контролю. Сума отриманих студентом балів в інтервалі від 1 до 100.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Реферативні дослідження та есе, практичні індивідуальні та групові завдання, які виконує студент за визначеною тематикою перевіряються викладачем. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки;

		відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів,

виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії та норми оцінювання знань, вмінь і навичок студентів з предмету «Навчання дітей із ЗПР в інклюзивних закладах»

Оцінка	Знання	Вміння	Навички
«12-10» Відмінно (90-100 балів) Високий (творючий професійний) рівень	<p>Студент має всебічні та глибокі знання навчального предмету за програмою дисципліни.</p> <p>Добре засвоїв сутність понять про затримку психічного розвитку, як сповільнений темп психічного розвитку.</p> <p>Досконало знає особливості розвитку психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку; рівень розвитку навчальної мотивації у дітей із затримкою психічного розвитку; зміст психолого-педагогічної і корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різних вікових груп; варіативні форми організації навчально-виховного процесу в дошкільних установах, в групах і класах загальноосвітніх інклюзивних закладів.</p> <p>Вміє чітко аналізувати завдання корекційно-розвиваючого навчання, його системи, технології та їх нормативно-документальне забезпечення; сучасні технології</p>	<p>Може чітко виділяти особливості психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку, порівнювати їх з типовим розвитком.</p> <p>Вміє точно розробляти корекційні програми для різних категорій дітей із затримкою психічного розвитку за віковими та психофізичними ознаками; аналізувати і проводити корекційні, індивідуальні та групові заняття; відокремлювати професійні якості психолога та корекційного педагога; аналізувати діяльність учнів із затримкою психічного розвитку, враховуючи зміст пізнавального процесу в позаурочний час.</p> <p>Вміє усвідомлено розробляти, проводити та аналізувати уроки в початкових та старших класах загальноосвітніх інклюзивних закладах Дає вичерпні, повні та чіткі відповіді на програмовані запитання. Вміє вільно виконувати практичні</p>	<p>Студент демонструє навички правильного аналізу психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку різних варіантів і форм.</p> <p>Розкриває напрямки конкретного відмежування вторинних форм затримки психічного розвитку від первинних та типового розвитку.</p> <p>Демонструє навички правильного і детального аналізу психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку, складання психолого-педагогічної характеристики на дітей.</p> <p>Виявляє навички використання різних форм, методів і засобів при проведенні корекційних групових та індивідуальних занять, правильної організації та проведення психологічних та педагогічних занять в дошкільних шкільних загальноосвітніх</p>

	<p>корекційно-розвивальної роботи в загальноосвітніх інклюзивних закладах, особливості впровадження навчально-виховних та корекційних програм тощо. Досконало знає основну літературу, вказівки, положення, нормативні матеріали з розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.</p> <p>Ознайомився із додатковою літературою, знає зміст рекомендованої навчальної програми для дітей із ЗПР, які навчаються загальноосвітніх інклюзивних закладах.</p>	<p>завдання, передбачені програмою. Вміє використовувати довідники, довідникову літературу, системно та чітко подати програмний матеріал.</p>	<p>інклюзивних закладах, індивідуальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різних вікових груп.</p> <p>Демонструє навички правильного використання, форм, методів і прийомів в навчально-виховному та корекційно-реабілітаційному процесі спеціальних дошкільних та шкільних загальноосвітніх інклюзивних закладах .</p>
<p>«9-7» Добре (75-89 балів) Дост атні й (алго ритм ічно дієви й) ріве нь</p>	<p>Показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їх поповнення та оновлення у процесі подальшого навчання, педагогічної практики, професійної діяльності. Засвоїв основні положення, які торкаються затримки психічного розвитку.</p> <p>Має достатній рівень уявлень про класифікації затримки психічного розвитку різного етіопатогенезу; основні прояви затримки психічного розвитку у навчально-виховному процесі. Знає особливості розвитку психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку; рівень розвитку навчальної мотивації у дітей із затримкою психічного розвитку; зміст психолого-педагогічної і корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різних вікових груп; варіативні форми організації</p>	<p>Може чітко виділяти особливості психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку, порівнювати затриманий та типовий розвиток, діагностувати відповідні типи затриманого розвитку.</p> <p>Вміти розробляти корекційні програми для різних категорій дітей із затримкою психічного розвитку за віковими та психофізичними ознаками. Вміти аналізувати і проводити корекційні індивідуальні та групові заняття; відокремлювати професійні якості психолога та корекційного педагога; аналізувати діяльність учнів із затримкою психічного розвитку, враховуючи зміст пізнавального процесу в позаурочний час.</p> <p>Вміти розробляти проводити, аналізувати уроки в початкових та старших класах загальноосвітніх</p>	<p>Наявні навички правильного аналізу психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку різних варіантів і форм.</p> <p>Демонструє поверхневі навички конкретного відмежування вторинних форм затримки психічного розвитку від первинних та типового розвитку.</p> <p>Показує навички спрощеного аналізу психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку, складання психолого-педагогічної характеристики на дітей.</p> <p>Виявляє поверхневі, але чіткі навички використання різних форм, методів і засобів при проведенні корекційних групових та індивідуальних занять, правильної організації та проведення психологічних та</p>

	<p>навчально-виховного процесу в загальноосвітніх інклюзивних закладах.</p> <p>Вміє достатньо аналізувати завдання корекційно-розвиваючого навчання, його системи, технологій та їх нормативно-документальне забезпечення; сучасні технології корекційно-розвивальної роботи в загальноосвітніх інклюзивних закладах, особливості впровадження корекційних програм у навчально-виховний процес, тощо.</p> <p>Опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також вказівки та рекомендації, положення та інші програмні матеріали.</p>	<p>інклюзивних закладах.</p> <p>Вміти на практиці використовувати програмні знання, розв'язувати задачі, практичні ситуації.</p> <p>Успішно виконувати передбачені програмою практичні роботи без істотних зауважень.</p>	<p>педагогічних занять в дошкільних та шкільних групах загальноосвітніх інклюзивних закладах, індивідуальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різних вікових груп.</p> <p>Демонструє навички використання форм, методів і прийомів в навчально-виховному та корекційно-реабілітаційному процесі дошкільних та шкільних загальноосвітніх інклюзивних закладах.</p>
<p>«6-4» Задові льно (60- 74 балі в) Сере дній (реп роду ктив ний) рів ень</p>	<p>Має знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної практичної діяльності за спеціальністю.</p> <p>Ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою.</p> <p>Допускає помилки у відповідях на теоретичні запитання дисципліни і при виконанні практичних завдань, але володіє необхідними знаннями, які дають йому змогу виправити помилки на які вказує викладач.</p> <p>Має поверхневі уявлення щодо проблеми затримки психічного розвитку.</p> <p>Недостатньо засвоїв положення щодо класифікації затримки психічного розвитку різного етіопатогенезу; основні прояви затримки психічного розвитку у навчально-виховному процесі.</p> <p>Дуже погано орієнтується в особливостях розвитку</p>	<p>Вміє за додатковою інструкцією виділяти особливості психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку, порівнювати їх з типовим розвитком, діагностувати відповідні типи затриманого розвитку.</p> <p>Вміє недостатньо чітко розробляти корекційні програми, для різних категорій дітей із затримкою психічного розвитку за віковими та психофізичними ознаками; аналізувати і проводити корекційні індивідуальні та групові заняття; відокремлювати професійні якості психолога та корекційного педагога. За допомогою викладача і за конкретним зразком аналізувати діяльність учнів із затримкою психічного розвитку, враховуючи зміст пізнавального процесу в позаурочний час.</p>	<p>Недостатньо володіє навичками аналізу психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку різних варіантів і форм.</p> <p>Недостатньо, неповно, поверхнево володіє навичками конкретного відмежування вторинних форм затримки психічного розвитку від первинних та типового розвитку.</p> <p>Недостатньо, неповно, поверхнево виявляє навички спрощеного аналізу психічного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку, складання психолого-педагогічної характеристики на дітей під керівництвом викладача або за зразком.</p> <p>Самостійно не виявляє навички</p>

	<p>психічних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку; у встановленні рівня розвитку навчальної мотивації у дітей із затримкою психічного розвитку; у змісті психолого-педагогічної і корекційно-розвивальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різних вікових груп; при аналізі варіативних форм організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх інклюзивних закладах.</p> <p>За допомогою навідних запитань поверхнево може аналізувати завдання корекційно-розвиваючого навчання, його системи, технологій та їх нормативно-документального забезпечення; сучасні технології корекційно-розвивальної роботи в загальноосвітніх інклюзивних закладах; особливості впровадження корекційних програм у навчально-виховний процес, тощо.</p>	<p>Вміє поверхнево за зразком, за допомогою викладача аналізувати уроки в початкових та старших класах загальноосвітніх інклюзивних закладах. Виконує практичні завдання в межах програмних вимог.</p> <p>Допускає неточності і помилки при розв'язанні ситуацій.</p> <p>Не володіє навичками системного обґрунтування запропонованих завдань з питань затримки психічного розвитку.</p> <p>Виявляє труднощі при застосуванні теоретичних положень у практичній діяльності.</p>	<p>використання різних форм, методів і засобів при проведенні корекційних групових та індивідуальних занять, правильної організації та проведення психологічних та педагогічних занять в дошкільних та шкільних групах загальноосвітніх інклюзивних закладах, індивідуальної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку різних вікових груп.</p> <p>Самостійно без додаткових інструкцій не демонструє навик використання форм, методів і прийомів в навчально-виховному та корекційно-реабілітаційному процесі дошкільних та шкільних загальноосвітніх інклюзивних закладах</p>
<p>«1-3» Незадовільно (59 і менше балів) Початковий (початковий) рівень</p>	<p>Не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни.</p> <p>Допускає грубі помилки у відповідях.</p> <p>Має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки.</p>	<p>Не вміє вирішувати передбаченні програмою практичні завдання або допускає принципові помилки при їх виконанні.</p> <p>Демонструє невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.</p>	<p>Не володіє навичками, які передбачені програмою курсу.</p>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

За кожну вірну відповідь з МКР нараховується 10 балів (Завдання) – 30 балів. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ЄКТС	Пояснення	Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	10	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	25	Добре	
75-81	C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	30		
67-74	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	25		
60-66	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	10		
35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)		незадовільно	
1-34	F	Незадовільно			

		(з обов'язковим повторним курсом)			
--	--	-----------------------------------	--	--	--

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою) – програми з корекційно-розвивальної роботи для дітей із ЗПР, мультимедійні засоби.

12. Рекомендована література.

Основна:

1. Блинова Л.Н. Диагностика и коррекция в образовании детей с задержкой психического развития / Блинова Л.Н. - М.: «Издательство НУ ЭНАС», 2001.-131с.
- 2.Борякова Н.Ю. Ступеньки развития. Ранняя диагностика и коррекция задержки психического развития у детей: учебно-методическое пособие / Н.Ю.Борякова.-М.: Гном-Пресс, 1999.- 56 с.
- 3.Ілляшенко Т.Д. Діти із затримкою психічного розвитку та їх навчання: навч. посібник / Т.Д.Ілляшенко, Н.А.Бастун, Т.В.Сак .- К.: ІСДО,1997.- 128с
- 4.Семаго Н.Я., Семаго М.М. Проблемные дети: Основы диагностической и коррекционной работы психолога / Н.Я.Семаго, М.М.Семаго.- М.: АРКТИ, 2000.- 208 с.
- 5.Шевченко С.Г. Коррекционно-развивающее обучение: Организационно-педагогические аспекты: методическое пособие для учителей классов коррекционно-развивающего обучения / С.Г.Шевченко. -М.: ВЛАДОС, 1999.-136с.

Додаткова:

- 1.Актуальные проблемы диагностики задержки психического развития детей / под. ред К.С. Лебединской.- М.: Педагогика, 1982.- 128 с.
- 2.Дети с задержкой психического развития / под ред. Т.А. Власовой, В.И.Лубовского, Н.А. Цапиной.- М.: Педагогика, 1994.-256с.
- 3.Затримка психічного розвитку в дітей: методичні рекомендації / укл Г.П.Ілляшенко, М.В. Рождественская.-К.: ІСДО,1996.-96с.
- 4.Мастюкова Е.М. Лечебная педагогика (ранний и дошкольный возраст): советы педагогам и родителям по подготовке к обучению детей с особыми проблемами в развитии / Е.М.Мастюкова.- М.: ВЛАДОС, 1997.-304с.
- 5.Матковская И.Ф. Задержка психического развития. Клиническая и нервно-психологическая диагностика / И.Ф.Матковская.- М.: Педагогика,1993.-С.3-67.
- 6.Методичні рекомендації до вивчення дітей із затримкою психічного розвитку / за ред. Н.В. Рождественська; пер. з рос. Е.Ф. Ващук.- К.:ІСДОЦ,1995.-48с.
- 7.Марциковская Т.Д. Диагностика психологического развития детей / Т.Д.Марциновская. -М.: LINKA- PRES, 1998.-176с.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01,01.2019 р. [Електронний ресурс] // режим доступу: <https://zakon.help> > law > 1556-VII > edition01.01.2019
2. Закон України «Про освіту» від 06,06.2019 р. [Електронний ресурс] // режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua> > laws > show
3. Закон України «Про загальну середню освіту» від 25,04.2019 р. [Електронний ресурс] // режим доступу: <https://zakon.help> > law > 651-XIV
4. Закон України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» від 23.05.2017р. № 2053-VIII [Електронний ресурс] // режим доступу: <https://ukrainepravo.com> > law-making >bill passed by legislature > ians
5. Закон України «Про дошкільну освіту» від 04,02.2019 р. [Електронний ресурс] // режим доступу: <https://mon.gov.ua> > media > 2019/02/04 > zakonoproektdoshkilna-osvita